

Polgári eljárásjog

2. óra - 2012. január 25.

Bednay Dezső

Per lefolytatása:

- peres
- nem peres

A polgári per mindig keresettel indul (keresetlevél)

- eljáró bíróság feltűntetése
- felek és képviselőik nevét, lakóhelyét, perbeli jogállását (felperes – alperes)
- érvényesíteni kívánt jogot(tul.jog, kártérítés) az alapul szolgáló tényeket, bizonyítékokat
- azokat az adatokat, amelyből a bíróság hatásköre és illetékessége megállapítható
- határozott kérelmet kel megfogalmazni (mit akarnak) /pl. kötelezze az alperest 500 e Ft megfizetésére/
- lehet vagylagos a kereset /vagy 500 e Ft, vagy valami más/
- volt e közvetítői eljárás a felek között
- ha képviselő jár el, akkor csatolni kell a ügyvédi meghatalmazás
  - egyedi
  - általános
- ha személyesen adom be, akkor alá kell írni és két tanúval tanúztatni

Bíró megkapja a keresetet:

1. hiánypótlás végett visszaadja /pl. nincs meghatalmazás; pertárgy értékének 6%-a illeték és ez nincs befizetve/
2. idézés kibocsátása nélkül elutasítja a keresetet
  - nincs hatáskör, illetékesség, nincs kötelelem
3. érdemben foglalkozik vele, tárgyalást tűz ki, az alperest a kereset egy példányával beidézi
  - idézés: egy adott időpontra való megjelenés /a keresetlevél beérkezésétől számított 4 hónapon belül ki kell tűzni az első tárgyalást/

Az első tárgyalásnak kiemelt szerepe van a polgári perben. Ha a felperes nem megy el, akkor az alperes kérelmére megszüntethetik a pert. /kivéve ha a keresetbe beírják, hogy: "kérem esetleges távollétemben a tárgyalás megtartását"/

Ha az alperes nem megy el, a bíróság bírósági meghagyással kötelezi, egy marasztalja a felperes költségeiben. Ez ellen ellentmondással lehet élni, ha akar. Ha nem, akkor jogerőssé válik.

Tárgyalás:

Számbavétel:

- megjelennek a felek
- ügyvédek
- szakértők
- tanúk

Tanúnak kötelező megjelenni, ha nem megy el, szankciót lehet kiszabni (pénzbírság, elővezetés)

A tanút kiküldik a tárgyalásról, és csak a megfelelő időben hívják be.

Bíró ismerteti a keresetet:

Egyezség bármikor köthető a perben, ha a felek kölcsönösen engednek, és a bíróság jóváhagyja – azonnal jogerős! Ha ezután nem fizetnek, végrehajtás indul.

Viszontkeresetet is indíthat az alperes → támasztok igényt, támadás a másik fél felé

Bíróság bizonyítási eljárást kér:

Szabad bizonyítás van, minden eszköz felhasználható. A bíróság összességében mérlegeli a bizonyítékokat

- felek előadása
- tanúk meghallgatása – a fél nem lehet tanú a saját perében
- szakvélemény, szakértő (néha kötelező: gondnokság alá helyezés)
- okiratok (elismervény, szerződések)
- tárgyi bizonyítékok
- szemle (tárgyak szemléje, helyszíni szemle)

Bíró összességében mérlegel:

Tényállást kell megfogalmaznia

jogi tény: ami egy ügy szempontjából jogilag fontos és a jog jelentőséget tulajdonít neki (életkor)

Tanúvallomás:

Állampolgári kötelezettség, megjelenési-, vallomási- és okirat-felmutatási kötelezettség
Bizonyos esetekben nem lehet tanú: ügyvéd (büntető perekben), minősített adatokról, államtitokról, pap a gyónási titokról nem kérdezhető ki, illetve akitől nem várható hitelt érdemlő vallomás (ittas, szellemileg leépült ember)

Megtagadhatják: hozzátartozók (egyenes ági rokon és annak házastársa, örökbefogadó nevelőszülő, nevelt gyermek, testvér, házastárs, jegyes, élettárs, házastárs egyenes ágbeli rokona, testvér házastársa). Kivéve: családjogi perek, apasági perek

Tanút az elnök hallgatja ki, de a felek is kérdezhetnek. Vallomás után a tanú jelen lehet már.

Szakértői vélemény:

A bíróság szakmai tudását pótolja bizonyos területeken. Mindenféle szakértőt ki lehet rendelni (kivéve jogit). Egy szakértőt rendelnek el, írásban terjeszti elő a véleményt, de részt vesz a tárgyaláson. Kérdéseket a bíró teszi fel, de engedélyezheti a felek kérdését is. Ha rossz a szakvélemény, lehet kiegészítést kérni. Felek indítványozhatnak szakértőt, a bíró elfogadhatja. Ha az egyik félnek van szakértője, az csak véleménynek számít. Élőzetes bizonyítás lefolytatható.

Szemle:

Okiratok:

- közokirat: (amit a bíróság, vagy közjegyző, vagy más hatóság az ügy körén belül megszabott alakban állít ki) Teljesen bizonyítja a benne foglalt intézkedést vagy határozatot, továbbá az okirattal tanúsított adatokat és tények valódiságát, ez okiratban foglalt nyilatkozat megtételét, annak idejét és módját. (születési anyakönyvi kivonat)
- magánokirat: bizonyíték arra, hogy a kiállító az abba foglalt nyilatkozatot megtette, elfogadta vagy magára nézve kötelezőnek ismerte el. Formai követelmény, hogy saját kézzel írt és aláírt legyen, két tanú igazolja, hogy előttük írta alá, ha már korábban aláírtam, akkor két tanú előtt rendelkezni kell, hogy én írtam. Ha a kiállító aláírása hitelesítve van, akkor nem kell tanú. Gazdálkodó szervezet által ez üzlet körében kiállított szabályszerűen aláírt okirat.

Bírósági jegyzőkönyv:

- tárgyalásokról
- felek szóbeli meghallgatásáról
- tárgyaláson kívüli egyéb meghallgatásokról

A bíró döntése, hogy mi kerül bele. Ha valamelyik fél ragaszkodik a szó szerinti jegyzőkönyvbe vételhez, akkor azt a bírónak meg kell tennie.

Ha hangfelvétel készül, azt be kell írni a jegyzőkönyvbe.

Ha megtörténik minden, a bíróság határozathozatalra visszavonul. Ha több bíró van, szavazásra kerül sor. Az érdemi határozat az ítélet. Egyéb határozatok a végzések. Lehetnek közbenső ítéletek is. Ebben az esetben a bíróság jogkérdésben dönt, de összecszerülésében még folyik az eljárás. A részítélet a kereseti kérelem egy-egy elkülönült részében hozott ítélet.

Ítélet részei:

1. Fejrész (ügycsoport betűjele)
  - lajstrom rész
  - ügyirat érkezési éve
2. Rendelkező rész
  - bíróság döntése
  - fellebbezési záradék
3. Fellebbezési záradék
4. Indoklás
  - tényállás megállapítása
  - jogi indoklás
  - bizonyítékok értékelése
  - ha elutasít bizonyítékot, ezt be kell írni
5. Zárórész
  - dátum
  - aláírások

Az ítélet lehet helytadó, elutasító, vagy részben helytadó. A meghozott ítéletet a tárgyaláson hirdetik ki. Fellebbezésre az irat kézbesítésétől számított 15 naptári nap van rá. Az iratokat a jogi képviselőnek kézbesítik. Ha nem történik fellebbezés 15 napon belül, akkor jogerőssé válik az ítélet. Ha jogerőssé válik ez megtámadhatatlan, végleges és végrehajtható. Rendes jogorvoslat a fellebbezés 15 napon belül. Fellebbezhet az alperes, a felperes vagy mindketten. Az a rész, amelyet nem támadnak meg, az jogerőre emelkedik – részjogerő. Ha valamit elírnak a bíróságon az ítéletben, akkor kérelemre vagy hivatalból javítják. Határozat kiegészítése: valamiről nem döntött a bíróság, amiről kellett volna (pl. illeték, perköltség), érdemben a bíró saját döntésében nem változtathat.

Fellebbezést a határozatot hozó bíróságnak kell benyújtani, de a II. fokú bíróságnak címezve. A fellebbezésnek költségei vannak. A II. fokú bíróság helytad, elutasít, vagy részben ad helyt, vagy nem tisztázott ügy esetén, vagy ha sok a hiba, megteheti, hogy hatályon kívül helyezi, és visszateszi I. fokra, és új tárgyalásra hívja fel.

II. fokon jogerős lesz az ítélet, nincs helye új fellebbezésnek.

Rendkívüli jogorvoslatnak van helye → Legfelsőbb Bíróság (Kúria)

Itt már ügyvédkényszer van, 60 napon belül kell benyújtani, a felülvizsgálatot jogszabály sértésre hivatkozva lehet kérni. Halasztó hatálya nincs a végrehajtásra nézve, de elrendelhetik a végrehajtás felfüggesztését.

Perújítás: új tényre, új bizonyítékra hivatkoznak, amit az alap ügyben nem bíráltak el és elbírálás esetén kedvező döntést engedményezhetett volna. A tudomásra jutástól számított hat hónapos határidő van rá. Objektív határidő 5 év. Utána már nincs helye a perújításnak. Abba az esetben is lehet, ha ítélt dologról döntenek, vagy ha megvesztegetés forog fent, és az tudomásra jut.